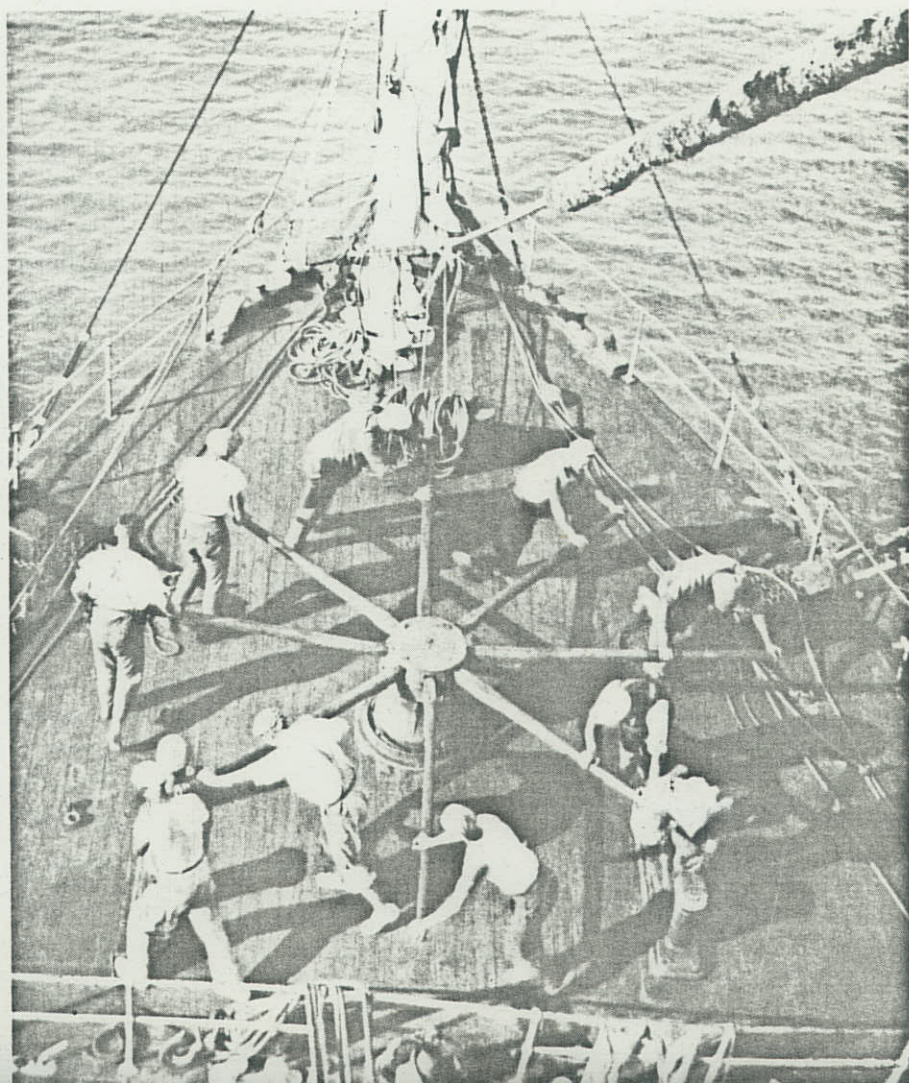

UNDER DANNEBROG

ORGAN FOR
FORSVÆR OG SØFART

2

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Hovedbestyrelse:

Formand: Kommandørkaptajn K. Hertz, København.

Næstformand: Underdirektør Svend Worm-Petersen, København.

Landssekretær: Assistent Kurt Flatau, København.

Hovedkasserer: Orlogskaptajn S. Thorlund Nielsen, København.

Distriktschef Torben Jensen, Glostrup, Distr. I.

Cykelsmed F. Andreasen, Hillerød, Distr. II.
Premierløjtnant E. Thaarup, Slagelse, Distr. III.

Elmontør Bent Hollænder, Haslev, Distr. IV.
Kaptajn C. Thomsen, Rønne, Distr. V.
Forretningsfører E. Semberg, Nakskov, Distr. VI.

Ingeniør E. D. Fyilling, Odense, Distr. VII.
Fabrikant M. Burcharth, Kolding, Distr. VIII.

Direktør Knud Schrøder, Esbjerg, Distr. IX.

Direktionssekretær Jørgen Mortensen, Grenå, Distr. X.

Fiskeskipper Jens Knak, Lemvig, Distr. XI.
Forvalter Georg Petersen, Frederikshavn, Distr. XII.

Bagermester A. Echvald, Godthåb, Distr. XIII.

Hovedkontor:

Marineforeningen, Bredgade 29,
1260 København K.

Ekspeditionstid daglig kl. 10—13. Lørdag lukket.

Telefon (01) 15 28 86.

Postkonto nr. 1608.

Under Dannebrog:

Redaktion: Kaj Lund (ansvarshavende).

Trykning: Holbæk Amts Bogtrykkeri.

Forsiden:

Ankeret hives op med capstan i bark »Suzanne« af Marstal, Danmarks største sejlskib i 1930. Foto Kaj Lund.

NYT INITIATIV

- flere medlemmer

Tørre tal fortæller ikke altid sandheden, og skeptikere må gerne sætte spørgsmålstegn ved statistikken, der viser, at det samlede medlemstal er steget siden sidste år. Det er i hvert fald et opmuntrende faktum, at medlemstallet ikke falder, og at en hel del afdelinger i den senere tid har haft øget tilgang af nye, unge medlemmer.

En sådan fremgang er i reglen resultatet af ledelsens initiativ og af en god vilje til at sætte noget i gang, som kan fange interessen både hos den ældre og den yngre generation.

Læs i denne forbindelse - i hvert nummer - afsnittet »Fra afdelingerne«, hvor der lægges vægt på at give plads til både de traditionelle og de nye aktiviteter.

Under Kolding er omtalt en ny, god idé - af de små. Efter redaktionens slutning kom der brev fra Kolding med omtale af yderligere et friskt initiativ, der ved første øjekast kan klassificeres som »mellemløst«. Men ved nærmere betragtning rummer det større perspektiver.

Marineforeningens Kolding-afdeling har indstiftet en »MARINE-CUP« og som vandrepræmie udsat en smuk dækketallerken i sølv med inskription. Præmien er skænket til Kolding Sejlklub med de betingelser, at der konkurreres om den ved en af klubben organiseret årlig distancekapsejls. Der konkurreres første gang om præmien ved en 120 sømils kapsejls Samsø rundt i dagene 2.-4. august.

Sejlere fra hele landet kan deltage i konkurrencen, når blot fartøjets fører er medlem af Dansk Sejlunion. For at have chance for en aktie i »MARINE CUP« kræves yderligere, at fartøjets fører - eller mindst 50 pct. af besætningen - er eller har været medlem af det danske søværn, af Marinehjemmeværnet eller af Kvindeligt Marinekorps. Præmien skal vindes tre gange for at erhverves til ejendom.

Her gives en stimulans til samvirke mellem grupper af kvinder og mænd med tilknytning til søen. At dette netop hører til Marineforeningens opgaver, har man indset i Kolding.

- Og tanken er resulteret i handling.

Havneidyl i Marstal i dag. Foto Ingvar.

Velkommen til Marstal

Sendemændene og deres damer, som den 25. og 26. maj skal samles i Marstal, har naturligvis kigget på landkortet og spekuleret på, hvordan man uden alt for mange vanskeligheder kommer til denne plads, der tilsyneladende ligger afsides og vanskeligt tilgængelig.

Der er masser af muligheder, skriver Hans Pedersen, formand for Marineforeningens Marstal-afdeling: Der går moderne færger fra Fåborg til Søby (sejltid 1 time), fra Svendborg til Ærøskøbing (sejltid 70 min.) og fra Rudkøbing til Marstal (sejltid 1 time).

Yderligere kan de bilkørende fra Sjælland, Lolland og Falster benytte færgen fra Korsør til Lohals eller fra Nakskov til Spodsbjerg, hvorfra man kører til Rudkøbing og tager færgen til Marstal.

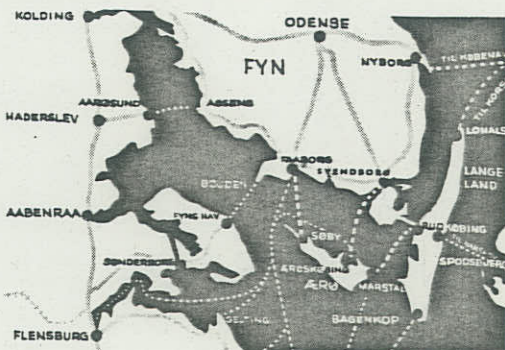
Endelig skal nævnes, at der er daglig flyveforbindelse fra Skovlunde til Marstal.

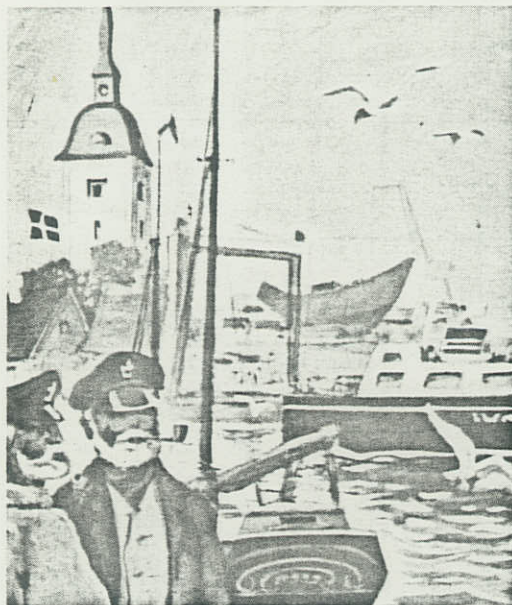
Ærø er alt andet end isoleret. Hvert år bliver øen besøgt af over en halv million mennesker, der kommer, fordi her virkelig er noget at se og opleve.

Alene turens sidste etape gennem det idylliske sydfynske øhav kan være en oplevelse en forårsdag under gunstige vejrforhold. Ærø adskiller sig i mangt og meget fra det øvrige Danmark – også vejræssigt, skriver Hans Pedersen. Det er den del af landet, der har

det mest stabile vejr, og det håber vi også at have den 25. og 26. maj – altså solskin.

Ærø er også den eneste landsdel, bortset fra Færøerne, der har sit eget flag og må benytte det, fortæller Hans Pedersen. Dog holdes Dannebrog naturligvis lige så højt i ære. De særlige rettigheder stammer fra den tid, da øen hørte under Hertugdømmerne. Ærø er vel også den eneste landsdel, hvor man kan flage med et Dannebrog, der bærer Regentens initialer. Som tak for ærøboernes trofasthed mod Kongehuset fik øen i sin tid som gave et flag med Kongens initialer, og siden er der leveret et nyt flag, hver gang en ny konge kom på tronen. Det skete også da Dronning Margrethe overtog tronen.

Fredstårnet (Ærø Turistforening).

Det første glimt, man får af Marstal, er byens barokke kirketårn, der knejser højt på et bakkedrag over de røde tage. – Apropos kirken, så rummer den særprægede seværdigheder, som det nok er værd at ofre lidt tid på. Den blev bygget i 1738 for midler, som søfolkene selv skrabede sammen. De sejlede selv sten og tømmer til den og byggede selv det 35 meter høje tårn, fredstårnet. En skibsreder har skænket uret, der om natten lyser som sømærke.

Kirken er smykket med talrige gaver, som byens skippere har hjembragt fra deres langfarter. Således er et af de fem kirkeskibe fundet i Nordsøen af et marstalskib.

Man bør lægge mærke til altertavlen, hvor Kristus stiller stormen på søen og beroliger sine apostle, til hvilke et antal gamle Marstalsømænd har siddet model, så adskillige kirkegængere stadig kan nikke genkendende til deres forfædre. Altertavlen er malt af den kendte grønlandskunstner C. Rasmussen, der for øvrigt er indfødt ærobo og debuterede i 1863 på Charlottenborg som marinemaler. Som hundreder af æroboere omkom han på søen.

Nogle af C. Rasmussens bedste arbejder hænger i Marstal museum, som er mere end et søfartsmuseum. Her vil damerne bl. a. kunne se et fuldt monteret køkken, hvor inventaret fortæller, at det stammer fra gamle

hjem, hvis fædre har færdedes langt uden for rigets grænser og hjembragt kakler, fajancer, kobbertøj, lerbæde m.m. Museet har desuden en smuk samling af æroiske nationaldragter, dåbsdragter, nakkehuer, tønderkniplinger og dukker m.m.

For søfartsinteresserede er der andet at se på Marstal museum end de 3-400 skibsbilleder. De danner faktisk kun en beskedent ramme om samlingens egentlige skatte. Til disse regnes bl. a. 38 enestående smukke skibsmøbler, bygget af smedemester Lorenz Hansen. De er så korrekte og detaljerede, at selv den skibskyndige vil have svært ved at finde unøjagtigheder.

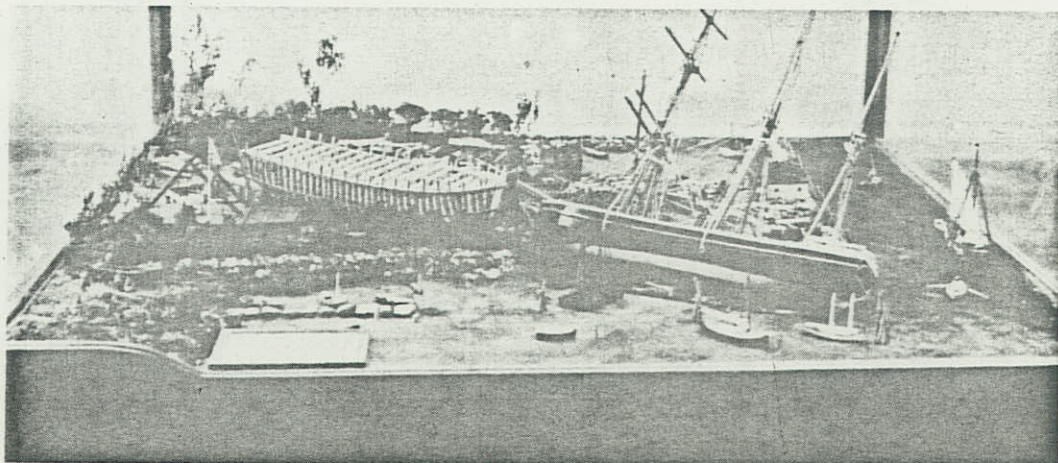
Hver af modellerne er en seværdighed for sig, og vi kan nøjes med at fremhæve en model af H. C. Christensens skibsværft, som det så ud omkring år 1900, hvor alt arbejde udførtes med håndkraft. Et skib er under bygning, og et andet ligger krænget over for at blive kalfatret og forsynet med ny kobberforhudning.

Museumsbestyrer Jens Hansen kan supplere illustrationen med beretning om Marstals søfartstraditioner, der kan føres helt tilbage til middelalderens gotlandsfarere og kulminerede med den berømte flåde, fortrinsvis af skonnerter, der besejlede de 7 have.

Fra blomstringstidens begyndelse stammer havnen, hvis mere end 1000 meter lange mole gav læ til vinteroplægning af 100 skonnerter. Denne havn står som et symbol på – og minde om enestående flid og sammenhold i det lille søfartssamfund. Man havde ansøgt staten om støtte til at sikre havnen, og da der blev givet afslag, byggede marstallerne selv havnen omkring 1825. Den drøjeste del af arbejdet udførte man om vinteren, idet de svære sten blev slæbt ud på isen, hvorefter forårets tøbrud lod dem falde på plads.

En tur langs Marstal havn er fremdeles en oplevelse. Ganske vist er det småt med skonnerter nu, men »det er en fryd at gå havnen langs en sommeraften og se de mange nationers flag på den tætte række af flotte lystsejlere«, skriver Hans Pedersen. Her ligger stadig et par skibsværfter og nogle beddinger, men det gamle hæderkronede H. C. Christensens skibsværft er nu omdannet til en moderne virksomhed for reparation af skibe og for fremstilling af maskingods til eksport.

Byen som helhed er i øvrigt en seværdighed. Det er som et eventyr at vandre gennem de

Model af H. C. Christensens skibsværft ca. år 1900, bygget af Lorenz Hansen.

snævre gader og gyder, hvor de mange små farverige og velholdte skipperhjem fremtoner som kulisser. Byen har også en hundredårig navigationsskole, der fremdeles er i fuld blomstring. Man regner endda med, at skolen i august 1975 vil kunne flytte ind i helt nye lokaler, hvis bygning er anslået til at koste en halv snes millioner kroner. Til den tid vil Marstal have Danmarks mest moderne navigationsskole.

Ærø er andet og mere end Marstal. Øen har yderligere to havnebyer, Søby og Ærøskøbing, der ligesom Marstal i sommertiden vrirler med lystsejlere, fiskerbåde og færger.

Af de tre havne er Marstal langt den største med sin imponerende stenmole. Ærøskøbing havn er den mindste. Til gengæld har den 5 meters vanddybde, så den kan anløbes for lastning og losning af større skibe end de øvrige havne. Søby har øens mest trafikerede havn, først og fremmest af rutebåde med tyske turister. Desuden er den basis for en stor

fiskerflåde. Søby havn har en tørdok, og her ligger et stålskibsværft kombineret med motorfabrik, der er øens største arbejdsplads.

Ærø er kun cirka 35 km lang, så man kan godt klare rundturen på en halv dag. Naturen er stærkt vekslende. Her skifter rene sandstrande med flinter og strækninger med rullesten. Her finder man oprindelig landsbydyr, her er hyggelige krohave, og her er bakke- drag, hvor man på klare dage har udsigt over hele øhavet.

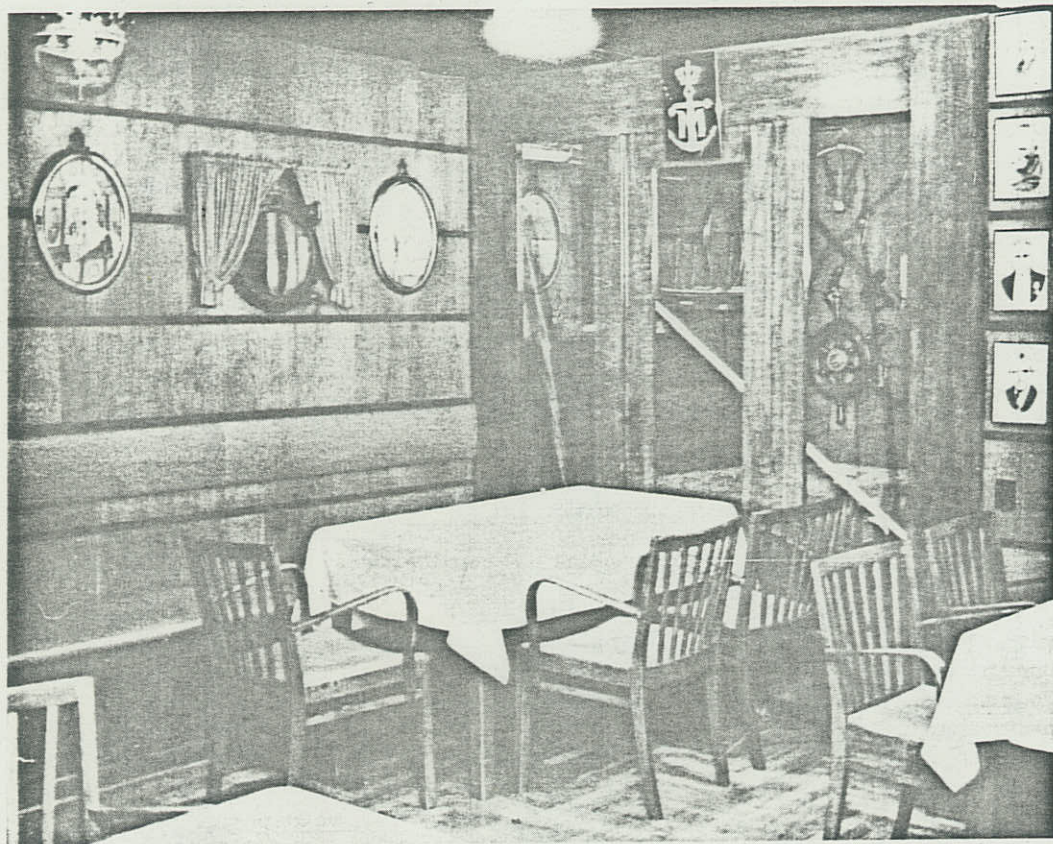
I nærheden af den travle fiskerihavn Søby er Søbygårds bygninger og volde en seværdighed, og Bregninge kirke kan fremvise øens største kunstneriske klenodie i billedskæreren Klaus Bergs trefløjede altertavle fra den senkatolske tid.

Det vil også være synd at forsømme et besøg i den idylliske by Ærøskøbing med de velbevarede, fredede bindingsværkshuse. Ærøskøbing har talrige specielle seværdigheder for den, som har tid. Her er en stor samling af flaskeskibe og en ikke mindre besøgt samling af shagpiber. Desuden er her et rigtigt museum med folkeminder og billedhuggeren Gunnar Hammerichs samling af porcelæn og antikviteter fra den tid, da Ærø hørte under Hertugdømmerne. Samlinger af denne art findes også andre steder, bl. a. i »Kjøbinghus«, byens ældste hus fra 1645.

Der bliver nok at få tiden til at gå med under et besøg på Ærø, og vær sikker på, at Marstal nok skal tage godt imod sine gæster. Vi forstår på Hans Pedersen, at han allerede er parat til at sætte kagen i ovnen.

Skipperhus i Sølvgade, Marstal. Foto Ingvar.

Et hjørne af Store Heddinge marinestue på Hotel Stevns, hvor fru Theilmann Møller gennem mange år har været en hyggelig værtinde.

Marinestuen i Store-Heddinge

Depotejer A. Kirkeby, som er tidligere formand for Marineforeningens Stevns-afdeling, mener at marinestuen på Hotel Stevns i Store-Heddinge er den, der har det mest maritime præg i landet, og samtidig er den en af de hyggeligste. Han var selv med til at indrette den, da han var sekretær for afdelingen i 1942. Det skete på initiativ af den daværende bestyrelse i afdelingen samt hotelejer Age Nielsen, der lod sætte paneler op i forbindelse med en ombygning af hotellet. Foreningens daværende formand var gårdejer N. P. Petersen, Storedal, som havde haft roret siden 1930.

Skønt kun 32 år gammel er stuen præget af gammeldags hygge, og der er skabt en maritim stemning uden museumsvirkning. Der er indbygget skylight og køjer, som man efter si-

gende ved særligt festlige lejligheder engagerer en mand til at pøse vand på (udvendig fra).

Her er de traditionelle udsmykninger med lanterner, våben, skibsklokke og billeder af skibe og gamle gaster. Desuden har man i tidens løb samlet mange bemærkelsesværdige genstande, blandt andet en slagbænk, et sladrekompass, der er en tro kopi af det kompas, der findes ombord i kongeskibet »Dannebrog«, og en ankerkæde med anker udskåret i et eneste stykke æbletræ af fisker Peter Larsen, Rodvig.

Man har selvfølgelig en ægte oktant af ibenholt og en ægte teleskopkikkert (skænket af forhenværende fyrmester Otto Mønsted). Foruden modelskibe i montrer er man også ejer

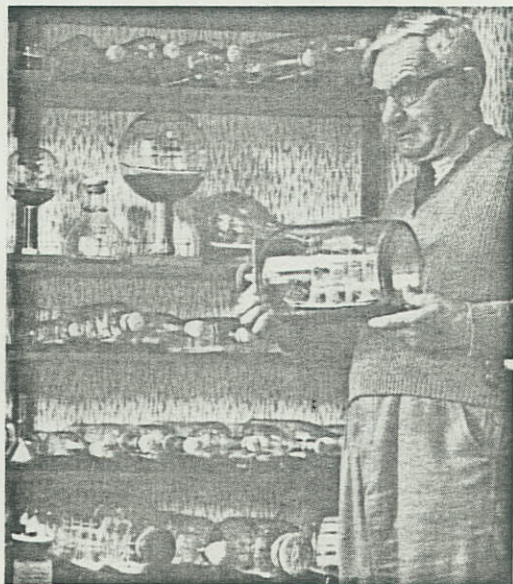
Der er tempo og fin stemning, når damerne samles til pudseaften i marinestuen.

Spera-Nielsen, der gennem mange år var medlem af afdelingen, ved sin fornemme samling af flaskeskibe.

af nogle eksklusive flaskeskibe. Disse kan man godt være stolt af, for de er fremstillet af en af Danmarks førende eksperter, »Spera«-Nielsen (afdøde skibsfører Hans Larsen Nielsen, Rødvig).

Blandt de mange blanke kostbarheder lægger man især mærke til en indsamlingsbøsse opbygget som et morsomt fyrtårn. Den er fremstillet af brødrene Petersen, der tidligere havde blikkenslagerforretning i Store-Heddinge.

Engang imellem trænger de mange klenodier til at blive frisket op, og så indkalder man medlemmernes damer til assistance ved en pudseaften. Afdelingens formand, tømrermester Willy Jensen, Højrup, kontrollerer at der bliver brugt både pudsecreme og knofedt. Bagefter bliver fliden belønnet med god mad og hyggeligt samvær i marinestuen, hvor lanternernes lys reflekteres i blankskinnende messing.

Nyt fra søværnet

Hjælperen udgår af flådens tal

I forbindelse med flådens genopbygning efter 2. verdenskrig modtog Søværnet gennem USA's våbenhjælpsprogram flere orlogsfartøjer af forskellige typer. Et af disse fartøjer var depotskibet HJÆLPEREN, som i en alder af knap 30 år efter at have gjort tjeneste under orlogsflaget i ca. 20 år strøg kommando for sidste gang d. 12. okt. sidste år.

HJÆLPEREN blev bygget i 1945 i Houston, USA, som landgangsfartøj i LSM-klassen (Landing Ship Medium). I 1952-53 blev det ombygget til depotskib for torpedobåde på Naval Dockyard i Charleston, USA, overdraget til Danmark og sejlet hjem af dansk besætning med daværende orlogskaptajn A. C. Struckmann som chef.

I første række har depotskibet tjent som sejlene forsyningsbase for motortorpedobådene. Om bord fandtes værksteder og lagre for reparation og vedligeholdelse af såvel diesel- som gasbåde, mulighed for bispisning og underbringelse samt badefaciliteter for torpe-

dobådsbesætningerne. Endvidere fandtes mulighed for forsyning af bådene med olie, vand, proniant, torpedoer, ammunition m. m. Skibet benyttedes også i udstrakt grad som målskib ved torpedoskydninger og konkurrerede ofte med fint resultat med andre NATO-landes tilsvarende skibe i på korteste tid at indbjærge og igen at klargøre de affyrede øvelsestorpedoer.

Der er ikke umiddelbart udsigt til en afløser for HJÆLPEREN, så torpedobådseskadren må indtil videre forlade sig på støtte fra eskadrens mobile landbase (MOBA) og fra flådestationerne.

14 tons beton gennem luften

Søværnets Flyvetjeneste har efter anmodning fra Farvandsdirektoratet fløjet 40 læs beton - det svarer til 14 tons - fra Artilleriskolen Sjællands Odde til Snekkeløbet, hvor det skulle bruges til fundamentering af redningsbåken på Sjællands Rev. Flyvningen blev gennemført som et led i det årlige træningsprogram.

Redningsbåken blev bygget i 1834 til hjælp for skibbrudne, og den var forsynet med mad, drikkevarer og tæpper. På grund af vind og vejrs ødelæggelser blev båken repareret for en snes år siden, og den har siden været nedlagt et år.

Søfartskredse har imidlertid ønsket, at båken blev vedligeholdt, og det var årsagen til Farvandsdirektoratets anmodning om bistand, da den igen var stærkt medtaget.

Operationen blev afsluttet med udflyvning af et hus, der blev anbragt præcist på toppen af båken, som billedet viser. Huset er af en helt ny type, som direktoratet selv har konstrueret, og som er bygget af Ejvind's Bådebyggeri i Svendborg. Huset er fremstillet af glasfiber af næsten ubegrænset holdbarhed. Det kan skilles ad i elementer og kan bruges til mange formål, f. eks. også til top på et fyrtårn, hvor der i så fald indskydes en linsektion. I årenes løb er der anbragt sådanne toppe på fyrtårne i Storebælt.

Huset er to meter i diameter og kan huse fire mand. Det er forsynet med nødproviant og -udstyr, og der findes opvarmingsmuligheder. Adgangen sker gennem en stige på siden af soklen. Der findes også en flagstang, hvor nød- stede kan sætte signal om hjælp.

Farvandsdirektoratet har over for Søværnets operative Kommando oplyst, at hvis transporten skulle udføres med båd, ville det tage adskillige måneder og blive yderst beko- steligt, da besejlingsforholdene er vanskelige og kræver særdeles gode vejrforhold. Desuden tillader beton-afbindingstiden ikke bådtrans- port.

Marinehjemmeværnets nyeste

Marinehjemmeværnets sidste nybygning, MHV 91, er blevet afleveret til flotillen i Svendborg. Det er det andet fartøj af en serie på seks, hvoraf det første, MHV 90, i efter- året blev afleveret til flotillen i Dragør. Far- tøjene er bygget af stål og de første i Marine- hjemmeværnet, der er bygget af dette ma- teriale.

Den nye kutterserie har følgende data: læng- de 19,75 m, bredde 5,70 m, dybgang 2,55 m, de- placement 85 t, motortype B&W Alpha diesel

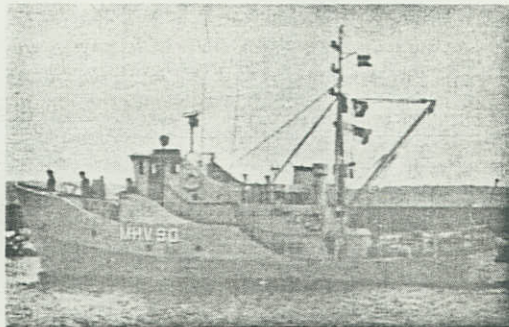

Foto F. Bornkessel.

404-26 VO 400 EHK v. 400 o/m, fart 10,5 knob. Fartøjerne er udstyret med Terma naviga- tionsradar og moderne radiomateriel med bå- de civile og militære frekvenser. Som noget nyt i Marinehjemmeværnet er fartøjerne end- videre udrustet med en jolle af typen Dory 11 med en 6 hk Evinrude påhængsmotor.

Efter afleveringen af det nye fartøj til flo- tillen i Svendborg afgår flotillens nuværende kutter, MHV 69, til København, hvor den over- drages til flotille 364. Samtidig ændres skrog- nummeret fra MHV 69 til MHV 80, der bliver kutterens fremtidige betegnelse.

Fra hovedbestyrelsen

SENDEMANDSMØDET 1974

Marineforeningens ordinære sendemandsmøde vil som tidligere nævnt finde sted søndag den 26. maj kl. 0930 på Hotel Ærø i Marstal med følgende dagsorden i henhold til foreningens love:

1. Valg af dirigent.
2. Landsformanden aflægger årsberetning.
3. Landskassereren fremlægger det reviderede årsregnskab til godkendelse og decharge.
4. Behandling af indkomne forslag:
 - a. (HB) Fastsættelse af kontingent for kommende periode iflg. lovenes § 6. HB foreslår en forhøjelse på kr. 6 til ialt kr. 18 årligt, gældende fra 1. januar 1975.
 - b. (HB) Forslag om tilføjelse til lovenes § 21 vedrørende skyttelav:

»Under afdelingerne kan oprettes skyttelav

med selvstændig lavsstyrelse og økonomi for egne anliggender.

Afdelingsbestyrelse og lavsstyrelse koordi- nerer virksomheden i afdeling og lav ved gensidig repræsentation ved respektive ledelsesmøder.

Fælles for alle skyttelav nedsættes under Marineforeningens hovedbestyrelse et skyt- telavsudvalg, som på landsbasis behandler særlige sager skyttelav og skydningers af- holdelse vedrørende.

Hovedbestyrelsen fastsætter i »Vedtægter for skyttelav« og »Direktiv for skyttelavs- udvalget« retningslinier for skyttelavene, samt for skyttelavsudvalgets virke.«

c. (HB) Godkendelse, jvf. lovens § 2, af anmodning fra Roskilde afdeling om over- førsel fra distrikt III (Sjælland Vest) til distrikt I (Storkøbenhavn).

- d. (Distr. X). Forslag om, at medlemskoret fra 1. januar 1975 kun indeholder én talon for helårsopkrævning, og ikke, som hidtil, to taloner for halvårsopkrævninger.
- e. (Skagen) Forslag om, at sendemandsmøderne fremover kun afholdes hvert andet år, da det ellers er for dyrt for de små afdelinger.
- f. (Skagen) Forslag om, at sendemandsmøderne fremover afholdes om lørdagen (kl. ca. 1400-1500) i stedet for søndag formiddag).
- g. Forslag om mødested 1975 (Invitation fra Skjern).
5. Valg af hovedbestyrelsesmedlemmer:
- a. Meddelelse om valg i distrikterne III, V, XII og XIII.
- b. Valg af landskasserer. HB foreslår nyvalg af Kurt Flatau (nuværende landssekretær).
- c. Valg af landssekretær. HB foreslår nyvalg af S. Thorlund Nielsen (nuværende landskasserer).
6. Valg af revisorer og revisorsuppleant:
- a. Valg af revisor. HB foreslår genvalg af N. E. Beck-Friis.

b. Valg af revisorsuppleant. S. E. Fabricius modtager ikke genvalg.

7. Eventuelt.

Marineforeningens Hovedbestyrelse
K. Hertz, landsformand.

Fødselsdagshilsen

Da formanden var bortrejst på kommandør G. de Lichtenbergs fødselsdag den 7. marts, af lagde næstformanden og den tidligere næstformand besøg hos kommandøren for at overbringe Marineforeningens lykønskninger samt en gave. Det var en stor glæde at træffe Marineforeningens tidligere formand så vel restitueret efter en alvorlig ulykke, som han havde været ude for i begyndelsen af januar, og som meget få havde kendskab til. Kommandøren bad os bringe hovedbestyrelsen og medlemmerne en varm tak for de hjertelige hilsener, han havde modtaget i dagens anledning.

O.H.M.

Næste nummer af U.D.

Artikler og illustrationer til »Under Dannebrog« nr. 3 1974 skal være redaktionen i hænde senest 15. juli. Vigtige meddelelser fra afdelingerne har en uges ekstra frist.

Fra afdelinger og distrikter

BOGENSE

A. Vestergaard oplyser, at den årlige generalforsamling fandt sted 23. februar i marinestuen. Dagsordenen afvikledes uden dramatik og med genvalg til bestyrelsen.

BORNHOLM

Ved afdelingens sidste større arrangement i »Industrien« havde man 170 deltagere i et bankospil, som gav en udmærket støtte for økonomien, idet gevinsterne var gaver skænkede til foreningen.

På den årlige generalforsamling oplyste formand Sigurd Andersen, at man havde haft et forholdsvis roligt år med knapt så stor aktivitet som i det livlige 1972. Marinestuen har gennemgået en modernisering og forskønnelseskur med forsænket loft, tæppe på gulvet og nyt tapet.

BRØNDERSLEV (nystiftet afdeling)

Bogholder Aksel E. Pedersen rapporterer, at afdelingen har holdt stiftende generalforsamling den 9. februar i den nye marinestue i restaurant »Ørnereden«, Nørregade, i Brønderslev. Den arbejdsgruppe, der har siddet hidtil, er afløst af en bestyrelse på 5 medlemmer med tandtekniker Lars Mose Jensen som formand.

Ved distriktsmødet 4. april i Skagen oplyste Mose Jensen, at Brønderslev afdeling nu har over 50 medlemmer og er i støt fremgang.

EBELTOFT (mange nye medlemmer)

Næstformand Jørgen Brøgger sendte de sidste numre af »Kabysrygtet« og fortalte desuden, at afdelingen den 2. marts holdt kombineret fregatskydning og generalforsamling. Generalforsamlingen afholdtes på hotel Vigen, hvor

Sluppen sejler gennem Ebeltøft. Foto Kurt L. Jakobsen.

værten desuden over hotellets interne fjernsyn viste en filmoptagelse af den nylig afholdte slupsejlad i fastelavnsdagene. Udover dette maleriske optog afholdtes fastelavns søndag ved marinestuen en tøndeslagning for medlemmernes børn. Der sluttedes af med varm kakao og fastelavnsboller i forbindelse med uddeling af præmier.

Af »Kabysrygtet« fremgår i øvrigt, at man i marinestuen har haft kammeratskabsaften den 28. februar, hvor maskinmester Chr. Rønholm viste lysbilleder og fortalte om sin tid som orlogsgast på kutteren »Mågen« under Grønland. Den 28. marts havde man i marine-

stuen besøg af forhenværende kriminalassistent A. Andersen, der viste film og lysbilleder og talte om kriminalpolitiets arbejde.

Der synes fremdeles at være god gang i afdelingen. I hvert nummer af »Kabysrygtet« bydes velkommen til nye medlemmer.

HASLEV

Sekretær Jørgen Larsen oplyser, at generalforsamlingen blev afholdt 26. februar uden sensationer. Der blev bl. a. lagt planer for 50 års jubilæet, der egentlig finder sted 18. juni. Det vil imidlertid blive fejret med en fest den 15. juni.

FREDERIKSHAVN (flere medlemmer ønskes)

Formand Georg Petersen beretter, at den ordinære generalforsamling afholdtes i marinestuen 27. februar. Et af de vigtigste punkter på dagsordenen var planer om at gøre en kraftig indsats for, at forøge medlemstallet, hvilket man mener, at der skulle være gode muligheder for.

GENTOFTE

Den 6. marts havde formand S. E. Fabricius indkaldt til kammeratskabsaften i Københavns Amatørsejlkлубs lokaler. Programmet omfattede bl. a. et causeri ved orlogskaptajn John G. Frederiksen, der fortalte om sine oplevelser som politibetjent og som koncentrationslejr fange i Tyskland. Afdelingen sluttede sin vintersæson 4. april ved en sammenkomst med damerne samme sted. Efter et hyggeligt festmåltid blev der vist film og danset.

GLOSTRUP (nye medlemmer)

Formand Torben Jensen kunne på admiral-forsamlingen oplyse, at man nu har 151 medlemmer i afdelingen. Heri er formentlig medregnet de to nye, som blev optaget samme dag. I forbindelse med sammenkomsten blev Oliver Holst udnævnt til æresmedlem af afdelingen som tak for et stort og nyttigt arbejde i Marineforeningen gennem mange år.

Man har haft en sæson med stor aktivitet og en mødeprocent over 50 til arrangementerne. Sidst var det en sammenkomst i marinestuen, hvor chefen for torpedostationen Kongsøre og for frømandskorpset, orlogskaptajn Volke, holdt foredrag og viste film.

Afdelingen lykønsker i anledning af runde fødselsdage: 6/5 Alfred Jensen 80 år. 6/5 Peter »Benzin« Nielsen 70 år. 15/5 A. Præst 65 år. 16/5 Åge Pedersen 40 år. 30/5 Skyttelaugets kasserer, Bendt Rasmussen, 40 år.

— Og nogle sommerdrengene: 4/7 Per Sønchsen 40 år. 13/7 Richard Dahl 30 år. 31/7 Leo Veie 30 år. 16/8 Søren Simonsen 50 år. 22/8 Peter A. Nielsen 40 år. 28/8 Eiler Mortensen 60 år.

I Skyttelauget har Kurt Hertz afløst Jens Rosenfeldt Christensen som formand. Sidstnævnte blev ved overleveringen hyldet stærkt for sin 18 års formandsgerning. Skyttelauget havde i øvrigt fregatskydning i Glostruphal-

len 27/4. Om aftenen mødtes man med damerne til spisning og dans i Kahytten.

HALS (mange nye medlemmer)

Afdelingen har nu 130 medlemmer, fortæller Egon Hjelm. Man har i det forløbne år haft en tilgang på 21. Ved generalforsamlingen 14. februar i marinestuen på Hals hotel blev sejl-mager Ib Johansen indvalgt som nyt medlem af bestyrelsen.

Mærkedage i Hals: 6/4 fiskeskipper N. P. H. Nielsen 65 år. 9/7 fhv. skibsfører Niels Kaas. 17/10 rutebilejer Frank Mikkelsen 50 år. 22/10 fhv. lods Willemoes Nielsen 75 år.

HJØRRING (flere nye medlemmer)

Sekretær Per With har nylig sendt indmeldelse til hovedkontoret for to nye medlemmer og rekvireret en ordentlig portion friske optagelsesblanketter. Han skriver, at alle valg til bestyrelsen var genvalg ved generalforsamlingen 12. marts. Jørgen Larsen fortsætter som formand. Marinestuen på restaurant »Spjældet« skal nedlægges, da værten selv skal benytte lokalet til andet formål. I stedet har man fået tilbud om et mødelokale i restaurant »Morten Bisp«, hvor generalforsamlingen blev afholdt. Lokalet er venligst blevet stillet til rådighed af restauratør Bent Andersen, som er blevet valgt til ny kasserer for afdelingen.

HORSENS

Afdelingen gratulerer i anledning af runde fødselsdage: 15/8 Poul E. Clausen 50 år. 22/8 E. Arnfeldt Jensen 50 år. 1/10 Børge Sørensen 60 år.

HØRSHOLM-RUNGSTED

Palle Borgfjord oplyser, at han på generalforsamlingen den 22. februar blev valgt til ny formand i stedet for Viggo Jørgensen, der ikke ønskede at fortsætte. Om aktiviteten i den forløbne sæson fortæller Palle Borgfjord, at afdelingens 30 års fødselsdag blev fejret med en fest på »Spisekroen« i Frederiksværk, hvortil man kørte i busser. Festen havde 75 deltagere, deriblandt gæster fra Hillerød, Birkerød, Frederikssund, Hundested og Frederiksværk.

8. december holdtes julestue i marinestuen, som bestyrelsen havde pyntet specielt i anledningen.

KOLDING (en ny god idé)

Mogens Burcharth oplyser, at distrikt VIII afholdt møde den 2. april i marinestuen på Koldinghus Staldgård.

Opmærksomheden henledes på et nyt initiativ udgået fra Kolding afdeling. Man har ladet fremstille et nydeligt vedhæng til automobilnøgler med Marineforeningens bomærke i guld på en baggrund af sort med et svagt blågrønt skær. Vedhængen sælges for kr. 4,00 pr. stk.

KGS. LYNGBY

Dronningens og afdelingens fødselsdag blev afholdt i marinestuen på restaurant Lottenborg lørdag den 20. april med festmåltid, underholdning og dans. Afdelingen gratulerer: 9/7 Peter Laugesen 75 år. 22/7 Sylvest Johannesen 60 år. 28/7 Ørum Larsen 60 år. 4/8 Osvald Rigelsen 65 år. 13/8 Ernst Rigelsen 70 år. 15/8 Bahnsen Taarbæk 75 år. 21/8 Anker Kromann, Geelsgaard, 60 år. 30/8 Winding 65 år. 11/11 Glesner 70 år.

KORSØR (mange nye medlemmer)

Også kasserer N. O. Sørensen har rekvireret flere indmeldelsesblanketter. Det synes at være noget, man bruger en hel del af i Korsør, for han sender samtidig fire nye indmeldelser.

Meget apropos meddeler den lokale bulletin »Kompasset«, at afdelingen siden sidst har fået 7 nye medlemmer. Af bladet fremgår i øvrigt, at formand Sven Reese Pedersen og andre bestyrelsesmedlemmer den 14. marts overrakte 50 års emblemet til afdelingens ældste medlem Ove Frederiksen. Han aftjente sin værnepligt i 1918 i torpedobådene »Narhvalen« og »Søhunden«.

I »Kompasset« indbydes til forårsfest den 4. maj i K.B.s klubhus. Afdelingen lykønsker til runde fødselsdage: 4/5 Aufeldt Petersen 30 år. 18/5 Knud Tjuststrup 30 år. 25/5 Jørgen Rasch 40 år. 26/5 H. Åge Jensen 40 år. 31/5 Benny Jensen 40 år.

Korsør afdeling oplyser, at distrikt III den 12/3 holdt møde i marinestuen i Slottensgade med deltagelse fra Kalundborg, Roskilde, Slagelse, Nykøbing S. og Korsør. Premierløjtnant E. Thaarup ønskede ikke at fortsætte som distriktsformand. I hans sted valgtes Korsørafdelingens kasserer, N. Bruus Sørensen.

En idé fra Kolding. Foto Kaj Lund.

KØBENHAVN

Forårsprogrammet har omfattet en kammeratskabsaften i MHV-huset på Holmen, hvor formanden for 2. Regiments Soldaterforening, Særmark Thomsen, viste film og fortalte om det nordiske soldaterstævne i Finland i 1973. 27. april var der arrangeret rundvisning i Holmens kirke, hvor pastor Børge Ørsted optrådte som en kyndig guide.

»Udkiggen« oplyser desuden, at der til lørdag den 18. maj er planlagt en sejltur med Marinehjemmeværnet. Sejlsadsen går til Dragør, hvor man besøger det gamle fort med rundvisning og historisk orientering.

LEMVIG

Der er stadig krudt i Lemvig-afdelingen, som ved, hvordan en madpose skal skæres. 23. februar afholdtes generalforsamling, og om aftenen fortsatte man med alle tiders fastelavnsfest med deltagelse af damerne. Desværre var det ikke dærligt vejr, som det ellers plejer at være til fastelavn. Mange af afdelingens medlemmer blandt fiskerne var på havet. Som erstatning havde man derfor inviteret de lokale soldaterforeninger, som gjorde deres bedste for, at det blev en festlig aften med sang og dans.

Den 23. marts afholdt distrikt XI sit årlige møde i Lemvig.

MARSTAL

Hans Pedersen oplyser, at der i forbindelse med sendemandsmødet lørdag den 25. maj kl. 17.00 vil blive nedlagt krans ved mindesmærket over de søfolk, der faldt under de to verdenskrige. Mindesmærket over de ca. 100 Marstal-søfolk, der omkom under den 2. verdenskrig, er rejst af Marineforeningens lokale afdeling for indsamlede midler.

Som optakt til sendemandsmødet vil Søværnets Tambourkorps allerede den 24. maj komme til Marstal og marchere gennem byens gader. Desværre er korpset optaget om lørdagen på grund af et andet arrangement.

NÆSTVED

Sekretær Jens Kristensen indberetter, at man den 9. marts afholdt en manneaften med god deltagelse til gode historier, fællessang og kammeratligt samvær. 2. april sluttedes sæsonen med en vinterfest, hvor man inviterede damerne med og var 80 deltagere til en dejlig aften med god mad, dejlige sange, konkurrencer og dans. Festudvalget havde sørget for smukt pyntede lokaler.

I dagene fra 29.-31. marts havde byen besøg af korvetten »Flora«. Marineforeningens afdeling deltog i forskellige arrangementer. Man organiserede bl. a. en udflugt for mandskabet til Fakse Bryggerierne og en kammeratskabsaften i Marinestuen. I begge tilfælde var der god tilslutning.

Afdelingen var repræsenteret ved et afskedsarrangement for oberst P. Jorck-Jorckston, GHR. Der er iøvrigt planlagt en sommerudflugt 22. juni og fregatskydning 1. september.

ODENSE

22. april afholdt skyttelaugets kongeskydning i Fyns Forum.

24. april var der indbudt til 60 års stiftelsesfest i Marineforeningens Odense-afdeling.

RANDERS

Sekretær Ejnar Christensen oplyser, at man den 8. marts afholdt 55 års stiftelsesfest på Hornbæk Kro med fortrinlig tilslutning og dans på dækket. Afdelingen gratulerer til runde fødselsdage: 26/8 bestyrelsesmedlem Axel Urup Skov 50 år. 10/9 Sigurd Rix 65 år. 24/9 formand Poul Schytte Hansen 65 år.

ROSKILDE (masser af nye medlemmer)

Her går det godt. I forbindelse med afdelingens generalforsamling midt i februar blev optaget 17 nye medlemmer. Ved samme lejlighed blev udnævnt et æresmedlem af afdelingen. Det er Chr. Johansen, som snart kan fejre 50 års jubilæum og som gennem mange år har været meget initiativrig og aktiv i foreningen. Han var også afdelingens første flagbærer.

Sammen med H. F. C. Poulsen skænkede han sidste år marinestuen et klenodie, som få har magen til: En samling sejlmagerværktøj.

I denne forbindelse kan nævnes, at bestyrelsen har tegnet en tyverforsikring for marinestuen. Den sidste tids tyverier og hærværk har været alt for dyr.

Af avisreferater fremgår det i øvrigt, at formand Flemming Petersen nylig var i Norge for at bistå med at starte den første fregatskydning i Oslo. Roskilde var den første afdeling i Marineforeningen, der i 1936 startede fregatskydning herhjemme.

Ved samme lejlighed bistod Flemming Petersen med oprettelse af nye afdelinger under Norges Orlogsforbund, som hidtil kun har haft fire afdelinger. I første omgang stiftedes en Marineforening i Roskildes venskabsby Tønsberg. Senere kommer afdelinger i Stavanger, Tromsø, Trondheim og Haugesund. Det er planlagt, at de nyoprettede afdelinger skal besøge Roskilde i august.

På Norgesturen var Flemming Petersen ledsaget af fregatbygger Børge Skjoldby og frue. Børge havde bygget en fregat til Norges orlogsmuseum.

SILKEBORG

Medlemstallet holder, skriver sekretær S. Bøgh-Sørensen i forbindelse med referat af generalforsamlingen, hvor Holger Sivertsen blev genvalgt til formand. Desuden meddeles det, at man 9. marts deltog i en fællesskydning, og i april holdtes et medlemsmøde med film og damer.

SKAGEN (nyt initiativ)

Et nyt bevis på aktivitet i afdelingen er modtaget ad omveje. Fra Ebeltoft afdeling fik redaktionen tilsendt et program for Skagen Marineforenings havfisketur 1974. Programmet omfattede en 6 timers havtur fulgt af indvejning af den rensede fisk og spisning (dog ikke

fisk) på hotel Skagen. Fangsten tilfaldt arrangørerne og solgtes på auktion ved spisningen. Til gengæld var der afsat masser af pokaler og flotte præmier for de bedste præstationer, bl. a. en Mercury påhængsmotor for største fisk samt præmier for største samlede vægt af fem fisk og for sjældne fisk.

Ved distriktsmødet den 4. april på Brøndums Hotel kunne Joe Jørgensen fortælle, at Skagen afdeling nu har ca. 500 medlemmer. Man har en regelmæssig ekstra indtægt ved afholdelse af præmiewhist. Det giver hver gang et overskud på ca. 200 kr.

SKANDERBORG

E. Troelsen skriver, at afdelingens formand, Berg Hansen, den 12. februar bød velkommen til den årlige generalforsamling på Slotskroen. Den forløb uden sensationer, og bestyrelsen blev genvalgt.

SVENDBORG

C. Hansen rapporterer, at marinestuen på hotel Ærø var sæde for generalforsamlingen den 26. januar, hvor formanden, Carl Børge, kunne oplyse, at året var gået fint med gode arrangementer. Medlemstallet er ikke mindre end 175, så man klynker ikke, som de gør det i byens øvrige soldaterforeninger.

ÅLBORG

Herfra rapporterer sekretær Chr. Thomsen, at den årlige generalforsamling afholdtes 14. februar i Marinestuen. Der var enstemmig godkendelse af formand E. Samuelsen's beretning og af kasserer E. Hansens regnskab, der udviste et overskud på ca. 900,- kr. og en kassebeholdning på næsten 6000 kr.

12. marts fejrede afdelingen sin 57 års fødselsdag på hotel Kong Frederik med bistand af havfruer og skjoldmøer. Arrangementet, der havde stor tilslutning, blev gennemført efter gode gamle traditioner. Eyvin Samuelson talte for Dronning og fædreland, Brønderslev-afdelingens formand, Mose Jensen, talte for Marineforeningen og kammeratskabet, og Otto Barsted priste det smukke køn. Der var sørges for underholdning ved lokale kunstnere, og afdelingens skibsorkester ledet af Henning Simoni leverede musik til dansen på dækket.

ÅRHUS

Afdelingen gratulerer til runde fødselsdage: 8/7 Palle Uldall 50 år. 30/7 Axel E. Jensen 70 år. 3/9 Henry Dallgaard 80 år. 14/9 Gunnar Højsgaard 65 år. 19/9 H. P. Christensen 80 år.

Skaf et nyt medlem

Klip nedenstående blanket ud.

Udfyld blanketten, som desuden skal underskrives af ansøgeren og hans proponent.

Send blanketten til formanden for den afdeling, hvor det nye medlem søger optagelse.

OPTAGELSESBLANKET

Fulde navn

Fødselsdag
og -år

Livsstilling

Bopæl
(nøjagtig
postadr.)

Evt. hvilken
årgang

Evt. udkom-
manderet med

Har De tidligere været medlem af en Marineforenings-afdeling og da hvilken?

Hvorlænge?

Proponent

Underskrift

Indsendt / 19

NB. Blanketten udfyldes nøjagtigt og indsendes til formanden.

Ny maritim litteratur

Den danske marines uniformer gennem tre århundreder

En samlet skildring af den danske marines uniformer. Kommandørkaptajn E. Borg har skabt et smukt bogværk baseret på arkivstudier. I billedmateriale hentet fra museer og Det kongelige Bibliotek vises munderinger helt fra slutningen af 1600-tallet. Mange af de ca. 80 billeder, hvoraf de fleste er i farver, har ikke tidligere været offentliggjort. En del af dem har været forelagt Kongen i forbindelse med indstillinger om uniformsændringer. 250 s., kr. 185,-. Strubes Forlag.

Fra Rokokotiden til vore dage

Kontreadmiral F. H. Kjølens har i denne bog samlet et udvalg af sine søhistoriske kronikker fra de senere år. De spænder tidsmæssigt over halvtredie århundrede og omtaler bl. a. episoder fra Nelsons tid, fra vadehavskrigen i 1864 og fra flådens sænkning i 1943. Størsteparten af de her bragte 15 afsnit har under en eller anden form relation til den danske marine. 179 s. ill., kr. 48,00. Forlaget Rhodos.

Fjernt fra Danmark

Per Eilstrup og Nils Eric Boesgaard fortæller om Danmarks rolle som kolonimagt gennem 3 århundreder. Et kortfattet samlende overblik gives i indledningen af museumsdirektør Henning Henningsen. Derefter ruller journalisterne sig ud med korte levende afsnit om særlige begivenheder, betydningsfulde menneskeskæbner og dramatiske episoder, bl. a. med relation til slavehandelen. Blandt de mere end 400 farvebilleder er masser af skibe. 247 s., kr. 96,00, Lademann.

Sejldugssyning

En håndbog for amatører i sejlmagerarbejds grundbegreber. Per Træholt giver forklaring på korrekt brug af sejlhandske og sejlnål, syning af almindelig søm, påsætning af pariserering og kordelring, påsyning af en lap m.m. Desuden bringes vejledning i syning af en pose, en taske, en hynde og en værktøjsrulle m.m. 64 s., ill., kr. 36,50, Borgens Forlag.

Både og bådfolk i marsken

Der var rigeligt med vand omkring marskgårdene i det vestlige Slesvig, selv når havet ikke gik over digerne. Her udvikledes særlige typer af småfartøjer til transport, fiskeri, rørskæring m.m. Om disse både og sejladsen med dem fortæller Andreas Møller levende og sagligt. Stoffet er suppleret med et fortrinligt billedmateriale. 148 s., kr. 38,50, udgivet af Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg.

Cruise of the Lanikai

I vinteren 1941-42 foretog den lille sydhavskonneret »Lanikai« et dramatisk togt, hvis oprindelige formål først røbes nu af admiral Kemp Tolley, som dengang var skipper på skonneren. Den egentlige opgave gik ud på at provokere japanerne til at sænke skonneren og dermed give USA et påskud til at indtræde i verdenskrig II. Pearl Harbour gjorde provokation unødvendig. 356 s., ill., £ 5,95 net., Patrick Stephens, Cambridge.

Zwischen Ostsee und Ostasien

Fritz Brustat-Naval viser her en fjerde side af Kiel som søfartsby. Historisk har den været bedst kendt som flådestation, og senere er det Nord-Østersøkanalen og de store regattaer, der har henledt opmærksomheden på byen. Her fortæller forfatteren om Kiel som hjemsted for en handelsflåde, der siden slutningen af 1700-tallet pløjede de syv have, og som også i en periode viste Dannebrog vidt omkring. En bog om skibe, søfolk og rederier i fortid og nutid. 124 s., ill., DM 19,80, Koehlers Verlags-gesellschaft, Herford.

Schiffsmodellbau

I tysk oversættelse et veritabelt leksikon udarbejdet af Orazio Curti, vicepræsident for den italienske sammenslutning af skibsmodelbyggere. Bogen er grundig, så det forslår. Hovedemnet er »standmodeller« fra alle tidsaldrer med vejledning i historisk korrekte detaljer. Moderne kapsejlsmodeller er heller ikke glemt, ja man finder endog et afsnit om maskindrevne modeller; herunder fjernstyrede hurtigbåde. 520 s., 630 illustrationer, DM 48,00 net., Delius Klasing & Co., Bielefeld.

